

ЗААХАН УНАГАН

Наран шангаар шаража байба.Таня Аля хоёр бревно дээрэ һандайлан һуугаад, һарабша доро хараасгайнуудай шашаганалдахые шагнан байбад. Гэнтэ хашаа сооһоо Нюра гүйжэ ерэбэ.

– Таанар эндэ юушье мэдээгүй һуужа байнат, моридой дал соо гүүн унагалаад байнал! – гэжэ хашхарба.

Булта моридой дал тээшэ гүйлдэбэ. Моридой дал тосхой тон захата, сөөрэмэй хажууда байгаа. Шэл сонхонуудтай ехэ конюшни байба. Энээниие колхознигууд дайнай һүүлээр бариһан байгаа.

Моридой дал соо морид үгы, булта хүдэлмэридэ гараһан байгаа. Нэгэ таһалга соонь гансал Зорька гэжэ нэрэтэй зээрдэгшэн байгаа һэн. Мироныч үбгэн доронь шэнэ һолоомо дэбдижэ байба. Үхибүүдые хараад, гэмэрэн зандарна.

– Юундэ ерээбта? Таниие хүн хараагүй юм гү?

Тиигээшье һаань басагад дүтэлэн ошоод, Зорькын хажууда заахан унагаханай байхые харабад.

– Ай, ши, зохидхон! – Таня баярлан хэлэбэ. – Ай, ши, сэбэрхэн! Соходонь төөнэ! Баабай, эльбэхэмни.

– Үгы, бү эльбэ. Харана гүш, ехээр айжа байна ха юм,– гэнэ үбгэн.

Унаганиинь шэхэнүүдээ һүрмылгэнэ, Таня тээшэ харана, эхэдээ няалдана. Үбгэн энхэргэнээр аргадан хэлэнэ:

– Зай, зай, унагахан, бү айгыш даа! Бидэ шамай яхашьегүйбди.

Моридой далай газаагуур колхозой счетовод Иван Сергеевич алад гаража ябаба. Энэ хүн дайнаа шархатанги ерэнэн юм, тэрэ гэнээр таягтай ябадаг һэн.

– Эй, Мироныч! – гэжэ үбгэндэ ооглоно. Тамнай мүнөөдэр нэмэритэй хаяат?

– Тиигэнгүй яхааб! – гэжэ үбгэн омогоор харюусана. – Ерыт, харыт!

Счетовод тэрэ унагаханиие зохидшообо.

– Ямар ута хүлтэй юмши! Манай кавалеридэ иимэнүүд морид бии агша хэн!

Мария абгай уһанда ошожо ябаба. Харгы дээрэ хүнэгүүдээ табижархёод, мүн баһа моридой дал соо оробо.

– Һайн лэ гээшэ даа, ажал зөөримнай нэмэжэл байна! Удангүй дайнай урдахида орходоо нураггүй баян болохобди!

Һүүлээрнь харуулшан үбгэн ерэбэ. Тэрэ үбгэн мүн баһал унага харахаяа һанаһан байгаа. Тэрэ мүн лэ колхозник бэшэ аал? Зоной олоор сугларшаһые Мироныч харахадаа, гараараа зангажа эхилбэ:

– Үгы, ябагтыл даа, мори хүлтөөхэ хэрэггүй.

Бултадаа моридой дал сооһоо гарабад.

– Мироныч, Һайн байгты, морёо Һайнаар томо болгогты даа, – гэлдэнэд.

– Томо болгоно аабзабди даа, һанаагаа бү зобогты, – гэжэ баабай харюусана.

Зүгөөр басагад ошохо дурагүй байнад. Тэдэнэр моридой далай үүдэндэ үшөө нэгэ хэды байжа, унаганай эхынгээ хажууда ябахые, һүүлээ шарбахые харанад. Унаганай һүүлынь һагсагархан, буржагархан, үшөө бүри заахан байна.